

CODUL ETIC

**AL PERSONALULUI CONTRACTUAL
DIN INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ,
DIN CADRUL
INSTITUTULUI NATIONAL DE CERCETARI ECONOMICE „COSTIN C. KIRITESCU”
AL ACADEMIEI ROMÂNE**

Ediția II/ Revizia 1

CUPRINS

Preambul 3

CAPITOLUL I

Domeniu de aplicare și principii generale 4

CAPITOLUL II

Norme generale de conduită profesională 5

CAPITOLUL III

Valorile fundamentale 10

CAPITOLUL IV

**Regulile de comportament și conduita în relațiile
interne.....10**

CAPITOLUL V

Sanțiuni. Modul de soluționare a reclamațiilor 11

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale.....12

PREAMBUL

Academia Română este cel mai înalt for național de consacrare științifică și culturală, continuatorul și unicul legatar al Societății Literare Române, înființată în 1866, reorganizată, în 1867, în Societatea Academică Română și, în 1879, în Academia Română. Ea reunește personalități cu realizări deosebite în domeniile științelor, literelor și artelor.

Academia Română este instituție de interes public național, de cercetare în domeniile fundamentale ale științei, autonomă, cu personalitate juridică de drept public și independentă în lucrările sale de orice natură, conform Legii nr.752/2001, republicată în 2009, de organizare și funcționare a Academiei Române.

Pentru asigurarea desfășurării întregii activități, precum și pentru administrarea și gestionarea bunurilor sale, Academia Română dispune de un aparat de lucru propriu, încadrat cu personal științific de specialitate, personal tehnic, economic, juridic și administrativ

Codul etic al personalului contractual din cadrul aparatului de lucru propriu al Academiei Române, definește valorile și principiile de conduită care trebuie aplicate în relațiile dintre angajați, în relația angajaților cu instituția precum și în relația acestora cu mediul extern al instituției. În același timp servește drept ghid pentru creșterea răspunderii și a implicării personalului contractual din Academia Română.

Principiile detaliate în cadrul acestui Cod etic nu sunt exhaustive, însă, asociate cu simțul răspunderii față de instituție și partenerii acesteia, acestea stabilesc reguli esențiale de comportament și de etică aplicabilă întregului personal contractual al Academiei Române.

Aceste reguli nu se substituie în niciun caz legilor și reglementărilor aplicabile în domeniul administrației publice.

Acest cod etic este aprobat prin Dispoziția Directorului General al Academiei Române și comunicat întregului personal contractual al aparatului de lucru propriu al Academiei Române. Acest text va fi afișat pe site-ul public al Academiei Române și se va informa fiecare salariat nou prin grija Biroului de Resurse Umane despre existența acestuia.

Fiecare angajat al Academiei Române trebuie să respecte prezentul Cod etic. Nerespectarea prevederilor cuprinse în prezentul Cod etic atrage răspunderea disciplinară a salariatului care îl încalcă.

CAPITOLUL I

DOMENIUL DE APLICARE ȘI PRINCIPII GENERALE

Domeniul de aplicare

Art. 1.

(1) Prezentul cod de conduită, numit în continuare cod etic, reglementează normele de conduită profesională a personalului contractual din Institutul de Economie Mondială, din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române.

(2) Normele de etică profesională prevăzute de prezentul cod de conduită, sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul Institutului de Economie Mondială, din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române.

Obiective

Art. 2. - Obiectivele prezentului cod etic urmăresc să asigure creșterea calității activității științifice a angajaților institutului, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocrăției și prevenirea faptelor de corupție, prin:

- reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției Academiei Române;
- crearea unui climat de încredere și respect reciproc între personalul contractual și instituție, precum și între instituție și mediul său extern.

Principii generale

Art. 3. - Principiile care guvernează conduita profesională a personalului contractual din institut sunt următoarele:

- 1.) **Profesionalismul** - principiu conform căruia angajații aparatului de lucru (personal contractual), au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;
- 2.) **Prioritatea interesului public** - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- 3.) **Imparțialitatea și independența** - principiu conform căruia angajații aparatului de lucru, sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;

- 4.) **Integritatea morală** - principiu conform căruia angajaților contractuali din institut le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material sau să abuzeze în vreun fel de funcția pe care o deține;
- 5.) **Libertatea gândirii și a exprimării** - principiu conform căruia personalul contractual din institut poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile formulate;
- 6.) **Cinstea și corectitudinea** - principiu conform căruia în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu personalul angajat al institutului, trebuie să fie de bună-credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;

CAPITOLUL II

NORME GENERALE DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ

Asigurarea prestării unor servicii de calitate

Art. 4. – (1) Personalul contractual al institutului are obligația de a asigura prestarea unor servicii de calitate în beneficiul instituției.

(2) În exercitarea atribuțiilor funcțiilor de încadrare, personalul contractual are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea părților implicate în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea instituției.

Respectarea Constituției și a legilor

Art. 5. (1) Angajații institutului au obligația ca prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.

(2) Angajații contractuali trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

Loialitatea față de instituție

Art. 6. - (1) Personalul contractual din institut are obligația de a apăra în mod loial prestigiul institutului, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Personalului contractual din cadrul institutului îi este interzis:

a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea instituției de interes public în care își desfășoară activitatea, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele în care instituția este implicată;

b) să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care Institutul de Economie Mondială din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” are calitatea de parte;

c) să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

d) să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției ori ale unor funcționari publici, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

(3) Dezvăluirea informațiilor care nu au caracter public sau remiterea documentelor care conțin asemenea informații, la solicitarea reprezentanților unei alte autorități ori instituții publice, este permisă numai cu acordul persoanelor responsabile din Institutul de Economie Mondială, din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” ;

Libertatea opiniilor

Art. 7. - (1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul contractual din cadrul Institutului de Economie Mondială, are obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor instituției în care își desfășoară activitatea.

(2) În activitatea lui, personalul contractual are obligația de a respecta libertatea opiniilor.

(3) În exprimarea opiniilor, angajații institutului trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Activitatea publică

Art. 8. - (1) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către personalul desemnat în acest sens de conducătorul instituției, în condițiile legii.

(2) Persoanele contractuale desemnate să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducătorul instituției în care își desfășoară activitatea.

(3) În cazul în care, deși nu sunt desemnați în acest sens, angajații contractuali participă la activități sau dezbateri publice, aceștia au obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al institutului.

Activitatea politică

Art. 9. – Personalului contractual al Institutului de Economie Mondială îi este interzis ca utilizând baza materială și relațiile din cadrul institutului în care își desfășoară activitatea:

- a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;
- c) să colaboreze cu persoanele fizice sau juridice care fac donații ori sponsorizări partidelor politice;
- d) să promoveze un anumit partid sau candidat politic.

Folosirea imaginii proprii

Art. 10. – În considerarea funcției deținute, angajaților contractuali din institut le este interzis să permită utilizarea titlului și poziției din cadrul institutului în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției

Art. 11. - (1) În relațiile cu personalul din cadrul Institutului de Economie Mondială, precum și cu persoanele fizice sau juridice, personalul contractual este obligat să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.

(2) Angajații din cadrul institutului au obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul instituției în care își desfășoară activitatea, precum și persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

(3) Angajații Institutului de Economie Mondială trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor de serviciu care implică relații interpersonale și să elimine orice formă de discriminare bazată pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătatea, vârsta, sexul sau alte aspecte.

(4) Pentru realizarea unor raporturi sociale și profesionale care să asigure demnitatea persoanelor, eficiența activității, precum și creșterea calității serviciului prestat, se recomandă respectarea normelor de conduită prevăzute la alin. (1)-(3) și de către celelalte subiecte ale acestor raporturi.

Conduita în cadrul relațiilor internaționale

Art. 12. - În deplasările externe, angajații institutului sunt obligați să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și le este interzisă încălcarea legilor și obiceiurilor țării gazdă.

Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor

Art. 13. – Angajații Institutului de Economie Mondială nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de serviciu, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

Participarea la procesul de luare a deciziilor

Art. 14. - (1) În procesul de luare a deciziilor, angajații au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

(2) Angajaților le este interzis să promită luarea unei decizii de către instituția în care își desfășoară activitatea, către alți funcționari din alte instituții, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

Obiectivitate în evaluare

Art. 15. - (1) În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, personalul de conducere al Institutului de Economie Mondială, are obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei în instituția în care își desfășoară activitatea, pentru personalul din subordine.

(2) Personalul de conducere are obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propun ori aprobă avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.

(3) Se interzice personalului de conducere să favorizeze sau să defavorizeze accesul ori promovarea în vreo funcție pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevăzute la art. 3.

Folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute

Art. 16. – (1) Este interzisă folosirea de către personalul contractual al Institutului de Economie Mondială, în alte scopuri decât cele prevăzute de lege, a prerogativelor funcției deținute.

(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de elaborare a proiectelor, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, angajaților din institut le este interzisă urmărirea obținerii de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

(3) Angajaților le este interzis să folosească poziția oficială pe care o dețin sau relațiile pe care le-au stabilit în exercitarea funcției deținute, pentru a influența anchetele interne ori externe sau pentru a determina luarea unei anumite măsuri.

Utilizarea resurselor publice

Art. 17. - (1) Angajații din Institutul de Economie Mondiala sunt obligați să asigure ocrotirea proprietății de interes public și privat a statului, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.

(2) Personalul contractual are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând institutului numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

(3) Angajații din Institutul de Economie Mondiala trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care le revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.

Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri

Art. 18. - (1) Orice angajat al institutului poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:

a) când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;

b) când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;

c) când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesiunii sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului.

(3) Angajaților din institut le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului, supuse operațiunilor de vânzare, concesiune sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

Drepturi acordate salariaților

Art. 19. Salariaților Institutului de Economie Mondiala, le sunt recunoscute dreptul la plata egală pentru munca egală, dreptul la protecția datelor cu caracter personal, dreptul la protecție în cazul concedierii ilegale. În cazul concedierii din motive economice, care nu țin de persoana salariatului nu se consideră discriminatorii următoarele criterii:

- disponibilizarea salariatului care cumulează pensia cu salariul;
- nedisponibilizarea salariatului care are mai puțin sau 5 ani până la pensionare;

CAPITOLUL III

VALORILE FUNDAMENTALE

Angajamentul

Art.20. Angajamentul presupune dorința fiecărui salariat și a conducerii Institutului de Economie Mondială, zi de zi de a progresa în stăpânirea funcției deținute și de a-și îmbunătăți performanțele, conform planurilor de acțiune decise de comun acord pentru a asigura prestarea unor servicii de calitate.

Lucrul în echipă

Art.21. Conform căreia toți salariații, personal contractual trebuie să colaboreze eficient în echipă.

Demnitatea umană

Art.24. Fiecare persoană este unică și trebuie să i se respecte demnitatea.

Art.25. Fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității. Din acest punct de vedere tuturor salariaților Institutului de Economie Mondială trebuie să li se respecte demnitatea cu privire la modul lor de viață, cultură, credințele și valorile personale.

CAPITOLUL IV

REGULILE DE COMPORTAMENT ȘI CONDUITĂ ÎN RELAȚIILE INTERNE

Art.26. Reguli de comportament și conduită în relația coleg – coleg.

1. Între colegi trebuie să existe cooperare și susținerea reciprocă motivat de faptul că toți angajații sunt mobilizați pentru realizarea unor obiective comune, iar comunicarea prin transferul de informații între colegi este esențială în soluționarea cu eficiență a problemelor.

2. Colegii își datorează respect reciproc, considerație, dreptul la opinie, eventualele divergențe, nemulțumirii, apărute între aceștia soluționându-se fără să afecteze relația de colegialitate, evitându-se utilizarea cuvintelor, a expresiilor și gesturilor inadecvate, manifestând atitudine reconciliantă.

3. Intre colegi trebuie să existe sinceritate și corectitudine, opiniile exprimate să corespundă realității, eventualele nemulțumiri dintre colegi să fie exprimate direct netendențios.

4. Înțelegere, respect și sprijin pentru persoanele cu nevoi speciale;

5. În relațiile dintre colegi trebuie să se manifeste înțelegere, respect și sprijin pentru persoanele cu dizabilități;

6. În relația dintre colegi trebuie permanent promovat spiritul de echipă, deciziile fiind luate prin consens, manifestându-se deschidere la sugestiile colegilor admitând critica în mod constructiv și responsabil dacă este cazul, să împărtășească din cunoștințele și experiența acumulată în scopul promovării reciproce a progresului profesional;

7. Obligația de asistență între angajații Academiei Române, materializată în suplinirea colegială, acordarea de sprijin în activitatea desfășurată, cooperarea cu bună credință în cadrul proiectelor ce implică participarea mai multor persoane.

Art. 27. Constituie încălcări ale principiului colegialității:

- a) discriminarea, hărțuirea de gen, etnică sau sub orice altă formă, folosirea violenței fizice sau psihice, limbajul ofensator ori abuzul de autoritate la adresa unui membru al instituției, indiferent de poziția ocupată de acesta în cadrul institutului;
- b) promovarea sau tolerarea unor comportamente dintre cele descrise în acest articol de către personalul de conducere din Institutul de Economie Mondială;
- c) discreditarea în mod injust a ideilor, ipotezelor sau rezultatelor cercetărilor unui coleg;
- d) formularea în fața unei persoane fizice din interiorul sau exteriorul instituției a unor comentarii lipsite de curtoazie la adresa pregătirii profesionale, a ținutei morale sau a unor aspecte ce țin de viața privată a unui coleg;
- e) formularea repetată de plângeri sau sesizări vădit neîntemeiate la adresa unui coleg;

CAPITOLUL V

SANCTIUNI. MODUL DE SOLUȚIONARE A RECLAMAȚIILOR

Art. 28. (1) Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de conduită atrage răspunderea disciplinară a angajaților Institutului de Economie Mondială, în condițiile legii.

Art. 29. - (1) Comisia de etică a Institutului de Economie Mondială este responsabilă cu supravegherea aplicării dispozițiilor prezentului Cod;

(2) Comisia de etică are atribuția de a modifica și completa Codul etic al Institutului de Economie Mondială.

(3) Comisia poate fi sesizată în scris de orice persoană fizică, organ sau organism care a constatat încălcarea normelor de etică de către un membru al institutului. Comisia se poate sesiza și din oficiu.

(4) Sesizarea va indica în mod explicit numele persoanei care se face vinovată de încălcare, numele celui care face sesizarea și faptele imputate acestuia.

(5) Sesizările se înregistrează la registratura institutului.

(6) Comisia poate decide să nu ia în considerare sesizările anonime.

Art. 30. Orice persoană cu funcție de conducere din cadrul institutului care primește o sesizare privind încălcarea regulilor de etică are obligația de a o înainta Comisiei de etică spre analiză.

Art. 31. - După sesizare, comisia analizează sesizarea primită și cercetează modalitatea cea mai potrivită de soluționare a cauzei.

Art. 32. – (1) În urma cercetărilor efectuate, comisia elaborează un raport care se înaintează Directorului Institutului de Economie Mondială, cu propuneri privind măsurile ce se impun a fi luate.

(2) Personalul contractual din institut nu poate fi sancționat sau prejudiciat în niciun fel pentru sesizarea cu bună-credință a comisiei de disciplină competente, în condițiile legii, cu privire la cazurile de încălcare a normelor de conduită.

(3) În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

(4) Angajații contractuali răspund potrivit legii în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, creează prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII FINALE

Art.33. Presentul cod va fi îmbunătățit periodic, dată fiind complexitatea activităților desfășurate la nivelul institutului.

Art.34. – Orice modificare a prezentului Cod etic, va fi adusă la cunoștința tuturor angajaților din institut prin grijă Comisiei de etică.

Art.35. Presentul cod de etică intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2013.

Director institut,

Dr. Simona MOAGĂR-POLADIAN